

Bob

BOB ESMEIJER DIRECTEUR NAVIGATORS

75 JAAR NAVIGATORS IN NEDERLAND!

Wat bijzonder dat we dit jaar deze mijlpaal mogen vieren. In de eerste plaats willen we de Vader danken voor alle mensen die hij in deze periode heeft gegeven aan het Navigator-werk. Ook al voelen we ons als beweging vaak kwetsbaar, met Jezus in de leiding kunnen we vastberaden en standvastig zijn. 'En wat u van mij gehoord hebt onder vele getuigen, vertrouw dat toe aan trouwe mensen die bekwaam zijn om anderen te onderwijzen.' (2 Tim 2:2) is het kernvers dat we al deze jaren in het hart dragen.

De spanning tussen de huidige cultuur van de wereld en de cultuur van het Koninkrijk van Jezus lijkt ieder jaar groter te worden. Wij zien de worsteling van jonge Navigators om een eigen, op de Bijbel gebaseerde, overtuiging te bouwen en om die in praktijk te brengen in hun dagelijks leven, zodat zij een voorbeeld, een licht, kunnen zijn voor de mensen die niet met Jezus leven. Wij vinden het mooi en bemoedigend om te zien dat er iedere dag weer jonge mannen en vrouwen naar voren stappen om deze uitdaging aan te gaan. Zij zijn het aankomend fundament waar de volgende generatie van arbeiders weer op kan doorbouwen.

Dit werk kan plaatsvinden omdat jullie de Navigators ondersteunen met gebed en financiën. Namens alle werkers van de Navigators danken wij jullie daarvoor.

Er is veel, veel werk te doen. Jezus zei tegen zijn discipelen: 'De oogst is wel groot, maar er zijn weinig arbeiders. Bid daarom tot de Here van de oogst dat Hij arbeiders in zijn oogst uitzendt.' (Mat9:37-38).

Als je je voelt aangesproken door deze woorden, aarzel niet en zoek contact met ons. Wij zoeken arbeiders in alle fasen van het leven.

Groet en zegen,

Bob & Annemieke

TIJD
LIJN

1948

Dawson Trotman, oprichter van Navigators, maakt op verzoek van Youth for Christ een wereldreis en doet daarbij Nederland aan. **Gien Karssen** vertaalt hem op de conferentie in het Brandpunt te Doorn. Hij vraagt mevrouw Karssen om de vertaling en verzending van de Geheugen-Bijbel-Cursus op zich te nemen. Velen doen mee met deze correspondentie cursus en leren zo Navigators kennen.

Dawson
Trotman

Gien
Karssen

1952

Navigators wordt gevraagd om **trainingen** voor nazorg te verlenen bij meerdere evangelisatie-acties.

1953

Dan Piatt komt over uit de VS om in Nederland te helpen

1954

Navigators verzorgt de nazorg van de **Billy Graham** campagnes. Schriftelijke Bijbelstudies, de inleidende Bijbelstudie en de Wielserie zijn voltooid en worden verstuurd naar cursisten in heel Nederland.

1955

1957

De **halve dag conferenties** worden opgestart

1960

Roger Anderson komt uit de VS om te helpen.

1961

De jaarlijkse **zomerconferenties** beginnen en de eerste uitgave van het Navigator Logboek verschijnt.

1963

Lee Brase komt vanuit de VS naar Nederland om het werk te helpen groeien.

1965

Jongeren gaan op **werkkamp** voor Bijbelstudie en om kindertehuizen op te knappen.

1965

John Sacket komt uit de VS naar Nederland.

1967

Jean Lightfoot (UK) komt helpen bij het 'meisjeswerk'.

1960

Het **regiowerk** wordt opgestart. Nederlanders die later een grote rol spelen in het Navigator-werk worden bereikt in Amsterdam, Utrecht, Leeuwarden en Leiden. Gert Doornenbal komt in 1964 tot geloof door Roger Anderson. In Delft begint het studentenwerk. Aral en Irene Dijksman gaan in 1968 naar Utrecht en Dirk en Sandra van Zuylen vertrekken in 1969 naar Groningen.

1970

1969

Gert Doornenbal wordt de eerste directeur van Navigators Nederland

1972

Het begin van de **Captains Club**

1973

De eerste **zendingen** vertrekken

1974

Het Navigator Logboek wordt Navigator **Nieuwsbulletin**

1986

Het Navigator Nieuwsbulletin wordt **Raster**

1987

Studentenwerk Rotterdam wordt **Navigators Studentenvereniging** Rotterdam o.l.v. Jelle Jongmsa

1992

Navigators Relatief start, met huwelijksweekenden, skikampen en vanaf 1995 stilteweekenden met Jochem de Mos en Ed en Monica Haagsman

1993

Het begin van **Navigatorboeken** o.l.v. Rob Barzilay en Navigator-dienstverlening wordt Koers voor Ouders met Jos en Jannie van Dijken en Gerard van der Schee

2005

Navigators LifeNet wordt opgericht door Jozua Ros, Navigatorboeken wordt overgenomen door Novapres en Koers voor Ouders stopt

2006

Captains Club wordt **LEF**

2015

Raster wordt **NAV. Magazine**

2017

Impact Navigators wordt toegevoegd aan de bedieningen o.l.v. Sven Leeuwenstein

2022

Er wordt gekozen voor een nieuwe koers. Bedieningen gaan op in **lokale Hubs**.

God
kijkt of je
beschikbaar
bent, man
of vrouw

EEN UNIEK BEGIN

Het is maart 1948. **Gien Karssen**, oorlogsweduwe, bereidt zich voor op een weekend in het Brandpunt in Doorn. Ze zal daar o.a. een, voor Nederland onbekende Amerikaanse zending vertalen, genaamd **Dawson Trotman**. Hij zal als eerste spreken, waarna de meer bekende sprekers aan bod zullen komen. Maar zover komt het niet ...

TEKST: MARIEKE BOERSMA-LENSEN

Het is geen seconde bij mij opgekomen dat door de toespraken van Dawson Trotman mijn leven nooit meer hetzelfde zou zijn,' vertelt mevrouw Karssen in haar boekje 1x1=veel. 'Het kennen en volgen van de Here Jezus Christus kreeg een nieuwe dimensie. Uiteindelijk bleek dat zijn visie niet alleen mijn leven, maar het leven van tienduizenden anderen zou veranderen en dat zal naar mijn vaste overtuiging blijven gebeuren.'

Wat is die visie die op dit gedenkwaardige weekend zo aanspreekt, dat alle andere sprekers zich terugtrekken en Dawson er meer over mag vertellen? In het boekje 'Geen gebakken Peren' legt mevrouw Karssen dit uit: 'Zijn boodschap was praktisch: "Alle mogelijkheden liggen in jouw leven! Door jou kan er iemand voor Christus gewonnen worden en als die persoon wordt begeleid

naar geestelijke volwassenheid, kun je hem leren om vervolgens ook weer iemand tot de Heer te leiden. Zo vermenigvuldigen wij ons".'

Dawson is op reis om in alle landen die hij aandoet één man te vinden die met die Navigator-visie aan het werk gaat. In Nederland noemt het echtpaar Kits Gien Karssen als mogelijke kandidaat. Maar zij is een vrouw, en dat kan eigenlijk niet. Dat is een dilemma voor Dawson, maar hij weet ook dat God in de Bijbel weduwen gebruikt. Hij neemt haar apart en stelt haar eindeloos veel vragen. Mevrouw Karssen zegt hierover:

September 1963 een cursist schrijft:
'Prijs de Heer voor de Geheugen-Bijbel-Cursus. De aflevering die ik net heb ontvangen is het antwoord van de Heer op mijn gebed, om mij te laten zien, hoe er overwinning zal zijn op de machten uit Efeze 6!'

'Ik had helemaal niet door dat ik getest werd'. Uiteindelijk vraagt hij of zij hem wil helpen. En zo begint het Navigator-werk in Nederland door een vrouw, wat uniek in de wereld is. De Navigators in Amerika baden voor een man, maar God kijkt of je beschikbaar bent, man of vrouw. Pas na vijf jaar komt er een man (uit Amerika) om het werk te leiden, Dan Piatt, ondertussen heeft mevrouw Karssen al veel opgebouwd.

Haar eerste taak is het vertalen van de Geheugen-Bijbel-Cursus. Ze maakt de cursus geschikt als correspondentie cursus. De abonnees krijgen elke keer één aflevering, als ze deze hebben doorgewerkt sturen ze hun reacties terug, waarop ze het tweede deel ontvangen met daarbij de reactie van mevrouw Karssen op het eerste deel. Later krijgt ze hulp van haar zus en anderen. Duizenden hebben deze cursus gevolgd, er ontstaan steeds meer Bijbelkringen en later komen er halve dag conferenties, omdat de behoefte naar meer groot is. Navigators wordt daardoor bekender en vervolgens gevraagd om te helpen bij de nazorg van verschillende evangelisatiecampagnes.

BILLY GRAHAM

Een van die campagnes is die van Billy Graham, een vriend van Dawson Trotman. Hij vertelt overal ter wereld het Evangelie in overvolle stadions en velen komen door zijn toespraken tot geloof. Hij wil alleen naar

Nederland komen op één voorwaarde, dat er voldoende nazorg is. De Navigators worden benaderd om hierin te helpen, omdat zij ondertussen, door de Geheugen-Bijbel-Cursus veel ervaring hebben opgedaan. Tweeduizend mensen geven, tijdens de eerste campagne in 1954 aan hun leven aan Jezus te willen wijden. Vijftig procent is al verbonden met een kerk, 99% volgt de nazorg cursussen, en in een van de kranten staat dat vier jaar later 7000 mensen

de cursus van Navigators hebben gevolgd en er nog steeds grote belangstelling voor is. Zo groeide het werk van Navigators.

VAN PLEK NAAR PLEK ...

De Navigators zijn een aantal keren **verhuist**. Gien Karssen begon haar werk waar ze woonde, namelijk in de twee kamers die ze tot haar beschikking had. Het was vlak na de oorlog en er was een **tekort aan woonruimte**. Daar heeft ze de eerste vijf jaar gewerkt.

Voorburg

In het jaar dat Dan Piatt naar Nederland kwam verhuisden ze naar Voorburg. Er kwam een pand met tien kamers vrij. Van die tien kamers waren drie kamers voor het kantoor. In de resterende kamers woonden meestal zo'n twaalf mensen, inclusief kinderen. In de veertien jaar dat zij gebruik mochten maken van dit pand, hebben er zesenzestig mensen met acht verschillende nationaliteiten gewoond. Omdat het pand werd afgebroken vertrokken ze in oktober 1968.

Vervolgens verhuisde het kantoor naar een veel kleiner pand in de Van Limburg Stirumstraat 4 te Utrecht. Het kantoor had daar twee kamers en suite. Gien Karssen werkte vanaf dat moment vanuit haar eigen nieuwe woning in Voorburg.

In 1971 kwam er de mogelijkheid om het kantoor te herbergen op het prachtige terrein 'De Beukenhorst' in Driebergen. De heer J. B. A. Kessler, zendeling in midden Amerika,

Utrecht

Driebergen

Maart 1969: 'In Delft werden er mensen geïnterviewd over het geloof met o.a. deze 2 vragen: 'Wat is een christen?' en 'Hoe kun je dat worden?'. Van de 80 geïnterviewden kwamen er 24 tot geloof.'

was eigenaar van de panden op dit terrein en hij wilde ze gebruiken voor de huisvesting van verschillende christelijke organisaties. De Navigators kregen de zolderverdieping van het hoofdgebouw aangeboden, waar zes kamers tot hun beschikking kwamen. Vanaf 1971 is dit terrein het 'thuis' geweest van Navigators. Maar niet alleen op de zolderverdieping. Er kwam behoefte aan meer ruimte en die kwam tot onze beschikking in het theehuis, waardoor we er vijf vertrekken bijkregen. Van 1993 tot en met 2021 was het Koetshuis voor ons en in 2021 verhuisden we opnieuw. We gingen terug waar we zijn begonnen, in het hoofdgebouw, maar deze keer niet op de zolderetage, maar in het souterrain. Samen met andere organisaties werken we met grote tevredenheid in dit gebouw en delen we verschillende ruimtes.

WIST JE DAT...

- ... Dawson Trotman één van de vele sprekers was op dat gedenkwaardige weekend, maar alle sprekers zich terugtrokken nadat ze zijn eerste toespraak hadden gehoord, waardoor hij het hele weekend mocht spreken?
- ... Dawson op zoek was naar een man en Gien Karssen de enige vrouw in de wereld is die een Navigator-bediening mocht starten?
- ... we in 1987 een Navigator-raad van 13 leden (aangesteld door het bestuur) hadden die een beetje werkten als een parlement? (Bron Raster 1989)
- ... in 1962 al meer dan 100.000 mensen de memorisatiecursus hadden gevolgd en deze in 18 talen was vertaald?
- ... de memorisatiekaartjes en het werkboek daarbij nog steeds te downloaden zijn vanaf onze site? www.navigators.nl/wat-we-doen/downloads
- ... er ooit een senioren Captains Club was van 22 - 25-jarigen in Schuinesloot (Overijssel)? (bron Raster april 1992)

HEBT U 7 MINUTEN?

Bijbelstudie van
Gien Karssen uit het
Navigator Logboek
van het najaar 1971

De 7
 minuten
 zullen
 misschien
 spoedig
te kort
 blijken ...

Hoe begint u uw dag? Met heldere gedachten over wat u die dag tot stand wil brengen? Of, integendeel, wazig, gehaast, nerveus? Hoe we een dag beginnen **bepaalt maar al te vaak hoe hij verloopt**. Een goed begin is dus erg belangrijk.

TEKST: GIEN KARSSSEN

Sommige mensen beginnen elke morgen met een korte tijd doorgebracht in de stilte met God. Noem het 'Stille tijd', noem het wat u maar wilt. Zeker is dat hier het geheim ligt van een overwinnend christenleven. Dit doet ons de dag met goede, positieve gedachten beginnen. Mensen die dit doen, blijken rustiger, met meer vertrouwen en vriendelijker voor anderen de dag door te komen. Zulke mensen zijn zeldzaam, anders. Hebt u dit ooit gedaan? Waarom zou u het niet eens proberen? Niet een, twee of drie morgens, maar elke morgen van de week. David kende het en Daniël, maar ook David Livingstone en Billy Graham. De duur is minder belangrijk dan de regelmaat, want het gaat om de toewijding. Niet aan een idee, maar aan God.

Ik stel u voor om met zeven minuten te beginnen. Uw wekker zeven minuten eerder te laten aflopen kan geen bezwaar zijn. Zorg dat u alleen bent, sluit de deur en blijf ver uit de buurt van de telefoon en besteed deze paar

minuten alleen met God. De Bijbel geeft een goed voorbeeld in Psalm 5:4. David zegt daar: 'Here, des morgens hoort Gij mijn stem, des morgens leg ik het U voor, en zie uit.'

Hoe die tijd te besteden vraagt u? De eerste dertig seconden zou u kunnen gebruiken om uw hart in te stellen op God. Dank Hem voor de nachtrust. Bid dat uw hart open, uw geest fris en uw ziel levendig zal zijn, opdat u zijn stem kunt verstaan. Gebruik de volgende vier minuten voor Bijbel lezen. God spreekt daardoor, daarom wordt het Zijn Woord

genoemd. Lees een klein stukje en denk dan na over wat u gelezen hebt. Hoe kan dat uw werk voor de komende dag beïnvloeden? Het Evangelie van Marcus is geschikt om mee te beginnen. Lees het aandachtig, woord voor woord, hoofdstuk na hoofdstuk. Als u dat Evangelie uit hebt zou u met Johannes verder kunnen gaan. En daarna bijvoorbeeld het hele nieuwe testament. Nadat God tot u heeft gesproken reageert u daarop met gebed. Vertel Hem spontaan wat u op uw hart hebt. Deel uw diepste gedachten aan Hem mee. U zou niet zomaar binnenvallen bij de koningin. Dat is ongepast. Zo ook met God. Begin met de juiste begroeting: Aanbidding. Aanbid Hem om zijn liefde, zijn macht, zijn majesteit. In de Psalmen vinden we prachtige voorbeelden van aanbidding.

'In Uw licht zien wij het licht,' zegt David in Psalm 36. Dat leidt tot zonde belijden. Gebeurde er iets dat u eerst moet belijden, opdat het contact met God niet geblokkeerd wordt? Dan komt dankzegging. Dank Hem voor wat Hij voor u heeft gedaan: uw verlossing, de zegen in uw gezin of werk, gezondheid. U besluit met voorbede. Eerst voor anderen, daarna voor uzelf. God verlangt dat wij Hem in elk facet van ons leven betrekken. Wees daarom concreet, kom met duidelijk omschreven verzoeken. Bovenstaande is geen toverformule, maar een handleiding. Als u hem gebruikt zullen de zeven minuten misschien spoedig te kort blijken. Geen nood, u kunt de tijd verlengen naarmate uw omgang met God groeit.

Onderhoudt u deze levensvernieuwende gewoonte al? Kent u reeds de zegen en de stimulans van dagelijkse omgang met God? Geweldig! Misschien kunt u dan iemand anders met deze eenvoudige richtlijnen helpen, opdat zijn dag meer inhoud krijgt voor God.

December 1967 een cursist schrijft:
 'We leren heel veel door deze studies, want de Bijbel gaat nu echt tot ons spreken. We krijgen hierdoor meer kennis van Gods Woord en we trachten dit in ons doen en laten uit te dragen.'

VOLOP PLEZIER EN HET LEVEN MET JEZUS ONTDEKKEN!

'Fantastisch, die tijd was in één woord fantastisch.' Wie **Ernst Haagsman** (op de foto met zijn vrouw, 'want wat ben ik zonder Monica') spreekt over de beginjaren van de **Captain's Club** van Navigators, kan niet anders dan ook zelf enthousiast worden. 'Je zag dat God geweldige dingen aan het doen was. Het was allemaal nieuw, dus je moest met Gods hulp alles bedenken en verzinnen. Het was allemaal nooit eerder gedaan.'

TEKST: MATTHIJS DEN DEKKER

Op het hoogtepunt waren er landelijk zo'n **veertig** Captains Clubs.

De Captain's Club ontstond als gevolg van het werk onder studenten. Ernst was één van die studenten. In 1967 kwam hij, als technisch student in Delft, tot geloofsovergave en al snel trok hij in zijn woonplaats Waddinxveen met andere jongeren op: 'Ik raakte na de kerkdienst in gesprek met leeftijdsgenoten en van het één kwam het ander. Ik sprak met iemand persoonlijk over "Wat betekent het geloof, ken jij Jezus persoonlijk?" Er kwamen er meer. Eind van dat jaar mocht ik iemand tot Jezus leiden. We deden elk weekend Bijbelstudie, baden voor andere jongens die we kenden. Ondertussen studeerde ik nog.' Onder leiding van Gert Doornenbal kwam in 1972 een aantal jongeren met eenzelfde verhaal bij elkaar en ontstond de Captain's Club; lokale clubs om jongeren in aanraking te brengen met Jezus Christus. Het werkte. Jongeren kwamen tot persoonlijk geloof en de Captain's Clubs groeiden als kool, zowel in het aantal 'clippers' als in het aantal clubs. Op het hoogtepunt waren er landelijk zo'n veertig Captains Clubs.

OP GODS TIJD

Er gebeurde veel. De CC organiseerde zomerkampen, voetbalkampen, lokale clubs organiseerden evangelisatiereizen, er werden Bijbelstudieboekjes uitgegeven en een eigen bundel met liederen: Capsongs. Het hoogtepunt van het jaar was echter het

spektakel genaamd CCICC, de Captain's Club Inter City Cup.

'Dat was een fantastisch event. Het was een dag met een heel sportprogramma, waarbij de clubs tegen elkaar volleybalden en grappige races moesten doen. Uiteindelijk was er de Grote Race en moest je met een speciaal voertuig komen of iets ludieks verzinnen, jezelf uitdossen in allerlei kledij om je te presenteren als club.'

Ernst: 'Het was heel veel plezier hebben met elkaar, heel veel doen met elkaar en ook de vraag: Wat betekent leven met Jezus? Het werk was heel intensief maar ook erg leuk. We wilden dat mensen de Heer leerden kennen, maar ook toegerust werden als arbeider in de wijngaard. Het was een bijzondere tijd en het was echt op Gods tijd dat hij veel jongeren aanraakte en ze kwamen tot geloof. We ervoerden dit als een opwekking onder jongeren.'

December 1967: 'Ik ben er vaak tot diep in de nacht mee bezig geweest. Grote blijdschap en vrede heb ik in die Bijbelstudie-uren ervaren. Nu mag ik fulltime een gemeente dienen ... en ik ben blij.'

STUDENTENWERK ... EEN AARZELEND BEGIN

Het zijn de zestiger jaren en de Navigators groeien gestaag, wat een bemoediging. Toch wordt ondanks de groei ook iets anders duidelijk. Het is tijd om zich specifiek op een bepaalde groep te gaan richten. Zo komen de studenten in beeld. Dat kwam niet uit de lucht vallen. In verschillende studentensteden, zoals Amsterdam, Utrecht, Delft, Leeuwarden en Leiden zijn dan al contacten gelegd en er ontstaan kleine Bijbelstudiegroepen, al is dat niet meer dan een aarzelend begin. En zo verandert de aanpak van op mensen wachten die de conferenties bezoeken, naar eropuit trekken en mensen ontmoeten op de plek waar ze leven en werken. Delft, waar zo'n 9000 studenten zijn, is een van de steden waar Navigators neerstrijken. Maar hoe begin je het werk in een studentenstad?

TEKST: MARIEKE BOERSMA-LENSEN

In het speciale conferentienummer van het 'Navigator Logboek' van maart 1964 wordt teruggekeken op de zomerconferentie van 1963. Bij die conferentie zie je de koersverandering van Navigators duidelijk. Ze wordt namelijk door ruim honderd jongeren bezocht en niet meer door mensen van alle leeftijden, zoals daarvoor het geval was. Aral Dijksman komt op deze conferentie tot geloof en begint daarna een Bijbelstudiekring voor medestudenten.

Met hulp van andere Navigators wordt het werk in Delft opgebouwd. De universiteit geeft elk jaar weer een lijst met namen van de nieuwe eerstejaarsstudenten en dat geeft mogelijkheden. Deze studenten worden een voor een bezocht om met hen over het geloof te praten. Zo groeit het aantal studenten dat tot geloof komt, komen er hechte vriendschappen en wordt door de nieuwe gelovigen het Evangelie ook weer doorgegeven. In de lunchpauze is er tijd voor gebed en veel studenten komen hier op af. Er zijn conferenties en (werk) kampen en men staat open voor het Evangelie. Alles volgens een duidelijk stramien:

- Leer zo'n zestig Bijbelteksten uit het hoofd met de Bijbel Memorisatie Cursus
- Wees trouw in je dagelijkse stille tijd
- Bezoek trouw de kring en alle Navigator-bijeenkomsten
- Getuig over je geloof

Er waren afkortingen gemaakt om alles zo efficiënt mogelijk te doen. Een Bijbelstudie was **PUIK** als het Praktisch, Uitvoerbaar en Controleerbaar was. Voor de route om een bepaald resultaat te halen was er **DIBA: Dit Is Bereikt Als**. Niet elke student gedijde goed in dat strakke regime en twintig jaar later, tijdens de lustrumviering, wordt dit erkend en wordt er vergeving gevraagd voor de fouten die hiermee zijn gemaakt. Desondanks groeit het studentenwerk enorm. Het was, en is, een strategische bediening waar in die jaren nog niet veel groepen zich mee bezig houden. Studenten zijn in de periode van hun leven waar ze voor het eerst zelf beslissingen nemen en zelfstandig worden. Keuzes gemaakt in die periode zijn vaak keuzes voor het hele leven. Deze studenten zijn de leiders van de toekomst en hoe mooi zou hun impact kunnen zijn als ze christen worden.

De groei duurt tot eind jaren zeventig waarna het stagneert. Waarom? De cultuur is veranderd, de mensen staan veel minder open voor het geloof of een gesprek daarover en de methode die Navigators gebruikt werkt niet meer. Het is tijd voor verandering.

JELLE JONGSMA

In 1984 komt Jelle aan staf en met elf andere medewerkers gaat hij aan de slag. Drie jaar later zijn er nog maar drie medewerkers, inclusief Jelle, over. Hij beseft dat het echt anders moet. Zijn

leiderschap is meer ontspannen en als pionier komt hij met een radicaal idee. Het studentenwerk moet worden omgebouwd naar echte studentenverenigingen met alles erop en eraan. Dat betekent met een bestuur, met disputen en met activiteiten die bij een studentenvereniging passen. Rotterdam is de eerste stad die dit gaat uitvoeren. In juni 1987 wordt NSR geboren en in september van hetzelfde jaar wordt het eerste bestuur van NSR geïnstalleerd. In het najaar van 1988 komt de sociëteit 'Alveus Dei'; De Bijenkorf,

tot hun beschikking, waar alle activiteiten kunnen plaatsvinden. Het studentenwerk ombouwen naar studentenverenigingen blijkt een gouden greep. NSR groeit snel en andere steden volgen. In de Raster van mei 1991 verschijnt het eerste overzicht van de toen negen studentenverenigingen. In die tijd is het voor de meeste studentenverenigingen een lastige periode, ze groeien niet maar de Navigators Studenten

Verenigingen groeien wel, namelijk van 300 naar 500 leden in 5 jaar tijd. In de jaren daarna komen er veel activiteiten voor studenten bij, zoals bijvoorbeeld het Focusweekend wat uiteindelijk door zo'n 1200 Studenten bezocht wordt, het trainingsjaar Naventure, er is theater met De happening, er komt een StudentAlpha en er worden Happetaria's georganiseerd. NSV is blooming.

Op dit moment zijn er dertien studentenverenigingen met ruim 2800 Leden. In Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Ede, Groningen en Amsterdam zijn ze de grootste vereniging van de stad. Sinds de nieuwe koers van Navigators zijn ze onderdeel van de lokale Hubs geworden.

NSV in Nederland	
AMSTERDAM	10-16 augustus 19-23 augustus 21 september 23-27 september
GRONINGEN	17-22 augustus
DELFT	18 september
LEIDEN	12-16 augustus 18-22 augustus 5 september
NIJMEGEN	19-23 augustus 2 september
ROTTERDAM	19-23 augustus 24-28 augustus 31 aug. - 3 sept.
UTRECHT	22-23 augustus
WAGeningen	10-15 augustus
ZWOLLE	26-30 augustus 2-6 september

▲ Gert Doornenbal met Delftse studenten

▲ focusweekend

KOERS VOOR OUDERS

In 1993 ontstaat Koers voor Ouders onder leiding van Jos en Jannie van Dijken. Daarvoor organiseerden zij hun activiteiten onder de naam Navigator Dienstverlening. Die activiteiten waren breder, maar toch ook al vaak gerelateerd aan opvoeding. Koers voor Ouders brengt het blad 'Langszij' uit, dat vol praktische tips en verhalen staat rondom het ouderschap. Daarnaast organiseren zij avonden rondom opvoeding, vader en zoon en vader en dochter weekenden, die later duo-weekenden gaan heten. Ook wordt er een boekje met CD uitgegeven van Jannie's hand voor de allerkleinsten. In 2005 stopt, met het vertrek van Jos en Jannie, Koers voor Ouders.

NAVIGATOR BOEKEN

Het is ook 1993 als de uitgeverij Navigator Boeken wordt opgericht door Rob Barzilai. Tot dan rolden er bij Navigators vooral Bijbelstudiematerialen van de pers, maar dat wordt uitgebreid met leesboeken. Het allereerste boek dat wordt uitgegeven is 'Van Binnenuit' van Larry Crabb. Er volgen nog zo'n 70 nieuwe titels en vele herdrukken. In 2005 wordt het duidelijk dat het voor Navigators niet haalbaar is om met de uitgeverij door te gaan. Er wordt een overeenkomst gesloten met Novapres. Navigator Boeken wordt daarmee een imprint van Novapres. Maar dat betekent niet dat we geen invloed meer hebben. Een speciale uitgeverij-raad draagt boeken voor die Novapres vervolgens kan uitgeven. Novapres heeft daarin wel het laatste woord.

HET ALGEMENE NAVIGATOR WERK

Doordat er vraag was naar meer dan alleen de correspondentie cursus ontstond het ANW: Het Algemene Navigator Werk. Allereerst werden er halve dag conferenties georganiseerd waar dieper op de Bijbel werd ingegaan. Al snel werden deze gevolgd door hele dagen en later door zomer- en winterconferenties die uit meerdere dagen bestonden. Er waren zomer-trainings-programma's waar je alleen op uitnodiging aan mee kon doen, landelijke dagen, weekends voor jongeren en Navigator Top Dagen. Deze weekends, dagen en verschillende conferenties werden door veel mensen bezocht. De Zomerconferenties gingen nog door tot 1997 en de halve dag conferenties tot 1999. Daarna kwamen er andere evenementen die door de verschillende aparte bedieningen, zoals bijvoorbeeld NSV en de Captains Club, werden georganiseerd.

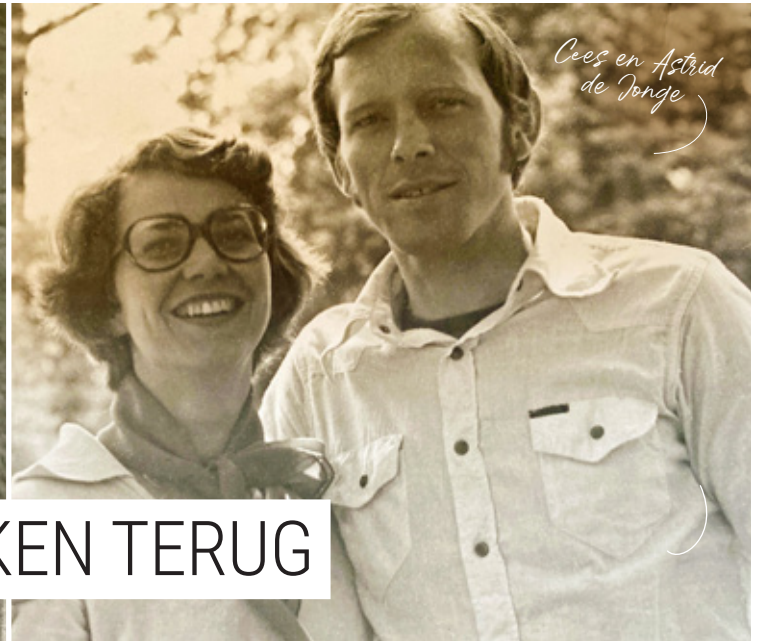

NAVIGATOR RELATIEF

Jochem de Mos komt in 1992 met een nieuw initiatief, Navigators Relatief. 'Geef elkaar de kans om je echt te kunnen uiten, luister naar elkaar en bouw zo echte relaties op'. Navigators Relatief organiseert in de jaren na de start van Navigators Relatief verschillende thema-avonden, berg- en skikampen, huwelijksweekenden, weekenden voor mannen en stilteweekenden. De laatste worden vanaf 1995 geleid door Ernst Haagsman. Hij en zijn vrouw Monica doen al langer mee met huwelijksweekenden.

Rinus en Joke Baljeu

Je had lef nodig,
want je moest ook
echt **de straat** op!

Cees en Astrid de Jonge

TWEE PIONIERS BLIKKEN TERUG

In de jaren 60 en 70 gingen de Navigators **van deur tot deur** om met studenten in gesprek te gaan over de Bijbel en het geloof. Veel studenten zijn in die jaren bereikt en velen zijn in de zeventiger jaren actief voor Gods Koninkrijk aan het werk gegaan in het binnenland, maar ook in het buitenland als zendeling. **Cees de Jonge** en **Rinus Baljeu** vertellen over die tijd.

TEKST: JAAP KORVING

Cees: 'Het was maart 1967 toen twee Navigators aanklopten bij mijn studentenkamer in Delft. Ik liet ze binnen en had een lang gesprek over geloof en Bijbel. Ik ging niet meer naar de kerk en ik had veel twijfels over God. Een paar dagen later ging ik op mijn knieën. Ik had de brief aan Laodicea in Openbaring 3 gelezen en werd nog meer aan het denken gezet. Ik besepte dat ik lauw was, want ik had God alleen nodig als ik het moeilijk had. Vervolgens werd ik uitgenodigd voor een Bijbelkring.'

Rinus was een jaargenoot van Cees. Hij vertelt: 'Toen ik ging studeren in Delft, kreeg ik veel contact met Gert Doornenbal. Ik had nog nooit iemand ontmoet die toegewijd christen was en ook niet van de evangelische beweging. In de volgende vijf jaar ontwikkelde het werk in Delft enorm. Er waren open avonden en als studenten kregen we veel verantwoordelijkheid, zo mochten we spreken voor grote groepen! Het was een soort snelle volwassenwording. Plotseling had je een vooraanstaande plaats in een groot werk, gewoon omdat je deel was van de eerste generatie. We

raakten ook internationaal betrokken, omdat veel buitenlandse Navigators in Nederland wilden komen kijken naar het groeiende werk.'

Cees vult aan: 'Het begrip 'evangelical' was onbekend in 1967. Het betekende dat je een persoonlijke relatie met God kon hebben. Er was veel aandacht voor evangelisatie, het bereiken van nieuwe mensen. Je had lef nodig, want je moest ook echt de straat op! De nadruk lag op de persoonlijke bekering, dat was een ander accent dan wat de meeste mensen gewend waren vanuit de traditionele kerken. We bestudeerden de Bijbel uitvoerig, dat was echt belangrijk.' 'Die zomer was er een internationaal zomerkamp in Hougatte, in Frankrijk. Na dat kamp vroeg Gert aan ons groepje om ons toe te wijden, wat betekende dat je erop uit ging om langs de deuren te gaan.'

Maar hoe kwamen deze twee pioniers uiteindelijk in het buitenland terecht?

Cees steekt van wal: 'Toen ik stafdij was in Leiden maakte ik een reis naar de DDR om te kijken of Navigators daar zouden kunnen werken. Daar had je God wel nodig, het was spannend en we hebben veel gebeden. Dat avontuur vond ik schitterend! Ik hoopte enorm dat ik daar weer terug mocht komen. In 1976 zijn we uitgezonden naar Wenen. We werden daar deel van een team. Ik was verantwoordelijk voor de DDR en Polen. Het was onmogelijk om in die landen te wonen en te werken als Navigator. Officieel was ik geograaf en deed ik onderzoek, vanuit mijn standplaats Wenen. Ik maakte regelmatig reizen met als reden: onderzoek voor mijn eigen stichting Willem Barendtsz. Bijbels smokkelen bleek onmogelijk, ik reisde te vaak en er werd te grondig gecontroleerd. Maar ik kon rekenen op de hulp van mensen van Open Doors, en hun speciale auto's. Belangrijk in het werk waren de zomermaanden. Met vrienden uit de DDR trokken we een paar weken op in Polen, daar waren we veel vrijer. Ook ons gezin was dan betrokken en samen

konden we ons geloof voorleven en uitdragen. De Poolse veiligheidsdienst schonk geen aandacht aan Nederlanders die met Duitsers contact hadden. Zo nam ik ook Poolse vrienden mee naar Tsjechië of Slowakije en daar gold dan hetzelfde. Daar hadden we de vrijheid om Bijbelstudies te doen en kampen te organiseren, om zo ons Navigatorwerk toch uit te voeren.'

Rinus schetst het tijdsbeeld: 'Er was een duidelijke tendens om zending te promoten binnen Navigators. Nederland was succesvol, en er was een bepaalde verwachting vanuit Amerika dat landen die volwassen werden, ook zouden gaan uitzenden. Op een gegeven moment heeft Gert ons uitgenodigd om na te denken over uitzending naar Zweden, hij was toen verantwoordelijk voor de Scandinavische landen. Die vraag kwam ook uit Zweden zelf. Eerder had ik al eens een reis met hem gemaakt naar Zweden, dus ze kenden me daar al. Het was voor ons persoonlijk een goede stap op het goede moment om een nieuwe start te kunnen maken.'

Op de vraag hoe Cees met zijn gezin uiteindelijk in Italië is beland, antwoordt hij: 'Na een kleine tien jaar merkte ik dat ik graag pionierswerk in een nieuw gebied zou willen doen, met mensen optrekken en samen ontdekken hoe we Jezus kunnen volgen. Het uitbouwen van de organisatie liet ik liever over aan de lokale mensen die intussen ook de leiding hadden gekregen. Ik wilde ook niet meer de helft van de tijd weg zijn van mijn gezin. Het verlangen groeide om midden tussen de mensen te wonen met wie ik het persoonlijk kennen van God wilde delen. Ik voelde me aangetrokken tot Italië. De leiding van Navigators was verrast, maar steunde me. Na een oriënterende reis kozen we voor Bologna, een studentenstad waar dit werk nieuw was.'

Naast Rinus en Cees zijn er vele anderen die, net als hen, gepionierd hebben in het zendingswerk en ook nu gaat dit werk nog steeds door.

Waar staat de naam LEF voor?

Het was de meestgestelde vraag voor team LEF. Soms verzonnen ze iets (Liefde En Friendschap), maar meestal probeerden ze zo droog mogelijk uit te leggen dat het durf of moed betekent. Vaste reactie: 'Oh, is het geen afkorting?' Tja, het zijn de hoofdletters die het hem doen ... Voor dit artikel spraken we **Maurits Roose**, teamleider in de overgang van Captain's Club naar LEF en daarom móesten we natuurlijk vragen naar de herkomst van die naam. Maurits: 'Dat is eigenlijk de legacy van Jelle Jongasma. Ik weet het nog goed ...'

INTERVIEW: MATTHIJS DEN DEKKER

'W e zaten beneden in de vergaderruimte op kantoor, als team. Er passeerden allerlei namen de revue. Jelle stak zijn hoofd om de deur om eens even poolshoogte te nemen, zo van "hoe gaat het, hoe staan de zaken?" Wij waren dus net aan het brainstormen. "Heb jij nog een idee?" "Hm, iets fris en jeugdigs, iets moedigs, uitdagends, iets met lef?" Die hebben we op de lijst erbij geschreven en die is het uiteindelijk geworden.'

HOGER PLAN

Maurits kende Navigators via zijn vrouw, die stafleid bij NSV in Leiden was. Op een conferentie werd bekendgemaakt dat ze iemand zochten om de Captain's Club nieuw leven in te blazen. Dat was in 2007. 'Ik ging toen in gesprek met Jelle Jongasma en met Ernst Haagsman, die toen teamleider was. Het Captain's Club-team had vervolgens een weekend met elkaar en ik was uitgenodigd om kennis te maken en te proeven. Ik weet nog dat ik daarheen ging met het idee van: ik ga een paar handen schudden en waarschijnlijk doe ik het niet. Maar ik kwam terug met de gedachte: het is wel echt gaaf om te kijken of we dit jeugdwerk tot een hoger plan kunnen trekken. Ik kreeg de ruimte om met een team van enthousiastelingen echt iets nieuws neer te gaan zetten. Vanuit het hart.'

VERLANGEN

'Dat was namelijk het eerste dat me opviel: een team met een grote passie voor jongeren

en jeugdwerk. Maar tegelijk zagen we een teruggaande trend in de Captain's Clubs. Hoe konden we met een aangescherpte strategie opnieuw van toegevoegde waarde zijn op het gebied van discipelschap en jeugdwerk in Nederland?' Maurits en het team zagen een groot verlangen bij kerken naar discipelschap voor jongeren. 'Daar wilden we goed bij aansluiten. De werkwijze van de Captain's Club veranderde langzaam van het ondersteunen van interkerkelijke clubs bij mensen thuis naar een doordacht leertraject voor jeugdleiders om discipelschap handen en voeten te geven in de kerk.' Uiteindelijk dus onder die nieuwe naam: LEF.

TOFFE MIX

Strategisch pionieren past bij Maurits, maar: 'Ik ben ook een mensenmens. Het was gaaf om te zien dat heel veel oude CC-leiding mee ging in die transitie, echt vanuit enthousiasme voor jongeren. Ik vond het heel bijzonder, een toffe mix tussen aan de ene kant de oude

garde, enthousiaste CC'ers, en aan de andere kant frisse jeugdwerkers en jeugdleiders.' Hoe die tijd was? 'Superleuk, echt superleuk. Natuurlijk ook enorm uitdagend en onzeker. Maar tegelijk een hele mooie tijd. Helemaal engaged om te kijken hoe je een geweldig mooie ministry kan ontwikkelen met elkaar. Superleuk om dat met elkaar te pionieren en te ontwikkelen tot wat het geworden is.' In 2011 wint LEF de Helixprijs van de Evangelische Alliantie voor het nieuwe traject. Het is echter ook weer het veranderde landschap dat een teruggang gaf bij LEF. Het team merkte steeds minder ruimte en commitment bij deelnemers voor een langer traject en in het voorjaar van 2023 stopt het team en gaat het LEF-werk op in de grotere organisatie. Tijdens een slotviering met betrokkenen keek het team met dankbaarheid terug. Terug op een mooie geschiedenis als Captain's Club en LEF, terug op Gods wegen van vernieuwing met heel veel mensen in al die jaren.

EEN NIEUWE KOERS

TEKST: MARIEKE BOERSMA-LENSEN

In 2021 gaat Bob Esmeijer met een team aan de slag om een nieuwe koers te bepalen. Er wordt opnieuw nagedacht over wie we willen zijn in wat we willen doen en hoe we dat willen doen. En die brainstorm resulteert in de volgende prioriteiten:

1. We zijn levenslang discipelmakers ('life-long-laboring')
2. Het versterken van de lokale beweging
3. We zoeken verbinding met mensen die Jezus nog niet kennen
4. Het verbinden met en dienen van de kerk

Daarmee ontstaat een nieuwe organisatie-structuur. We richten ons veel meer op wat er regionaal gebeurt en spelen daar op in om zo lifelong labouring in praktijk te brengen, dus ook na de studententijd, tijdens het werkzame (gezins)leven en het pensioen.

De besluitvoering zal daarom ook veel meer lokaal gaan plaatsvinden dan landelijk. De centrale organisatie is er vooral om het werk in de regio's te ondersteunen met HRM, financiën, training enz.

Er zijn Hubs gecreëerd waarin de verschillende bedieningen een plek krijgen. Bedieningen zoals de studenten, jongeren, young professionals, 40+, 60+ enzovoorts. Die Hubs worden geleid door een Hubleider die in het Landelijk Team zit (LT). Daarnaast is er een Dagelijks Bestuur (DB) dat de leiding heeft over de dagelijkse gang van zaken zoals de HRM, financiën etc.

Daarnaast is er het Team Training dat materialen ontwikkelt die ondersteunend zijn voor alle medewerkers.

Het team Bedrijfsvoering staat ten dienste van de Hubs, om hen zoveel mogelijk te ontlasten van alle administratieve taken om zo een goede werkgever te zijn.

In de pagina's 13 en 14, die over de toekomst gaan kun je al wat lezen over toekomstvisies, dromen en plannen.

Wat leerden wij van ...

Vanaf 2011 verscheen in raster de rubriek 'Wat kunnen wij leren van ...'. Daarvoor werden mensen (meestal van buiten Navigators) **geïnterviewd over hun relatie en leven met God** en eindigde het interview altijd met de vraag: 'Heb je nog een tip voor Navigators?' Dat leverde veel mooie tips op. Hieronder lees je een deel hiervan:

Arie Slob: 'Blijf dicht bij de Bron van waaruit je leeft.'

Els van Dijk: 'Laat het geloof in je daden zien.'

Gert-Jan Segers: 'Zet al je kaarten op God en leef met een onverdeeld hart.'

Henk Bouman: 'Investeer in je buurt, want zo komen mensen Jezus tegen.'

Heb je nog een tip voor Navigators?

Jurjen ten Brinke: 'Wees in je leven bewust dat je een getuige van God bent.'

Martine Vonk: 'Doe iets waarvan je denkt dat je het niet kunt.'

Nienke Westerbeek: 'Zoek die plek waarvan je weet dat God je daar wil hebben.'

Ruben de Jong: 'Laat je hart breken voor diegene waar Gods hart ook voor breekt.'

Reinier van den Berg: 'Laat zien dat je als christen een goede rentmeester kunt zijn en toch je boterham kunt verdienen.'

Rudolf Setz: 'Wees missionair in je eigen context.'

Bernard Terlouw: 'Blijf 'out of the box' denken.'

NEDERLANDSE LANDELIJK LEIDERS

TIJD
LIJN

In de periode 1948 - 1969 stond de Nederlandse tak onder toezicht van Dan Piatt, Doug Sparks, Roger Anderson en Lee Brase.

Gert en Boukje Doornenbal

1969
1984

Aral en Irene Dijkman

1984
1995

Chris Stroo, Rob Kampstra
en Nel Blokland

1995
1996

Chris Stroo en Rob Kampstra

1996
1999

Paul en Elma Taming

2001
2008

Jelle
Jongsma
en Bernard
Terlouw

2009
2014

Bernard Terlouw

2014
2016

Joost
van Heusden
(interim)

2016
2018

Bob en Annemieke Esmeijer

2018
heden

'Om me te ontwikkelen en oriënteren op zending in het buitenland ben ik meegegaan met een zendingsreis naar Oostenrijk. Ik stelde mezelf open om me te laten leiden door wat God tot mij wil zeggen deze reis. Het was een ervaring die mijn visie rondom zending en buitenland enorm heeft verbreed.

We waren met een mooie groep waarin we veel van elkaar konden leren. Alle getuigenissen over wat God in ieders leven doet waren heel bemoedigend. Het was een reis vol ontmoetingen met mensen die God voorop zetten in hun leven, het was zo waardevol om samen met hen op te trekken. Ik heb veel van God mogen ervaren tijdens deze reis door deze ontmoetingen en gesprekken, maar ook persoonlijk.

Het was zoveel meer dan een weekendje weg met een paar studenten.'

(Jesse Olde, Zwolle. Deelnemer aan missiereis naar Oostenrijk)

IS ER TOEKOMST VOOR NAVIGATORS MISSIONS

▲ De bijbelschool in Oostenrijk die nieuwe deelnemers gaat ontvangen

TEKST: JAAP KORVING

Wat een mooi voorbeeld om nieuwe generaties warm te maken voor zending. Binnen Navigators Missions denken we al een tijdlang na hoe we dit meer en meer vorm kunnen geven, want het onderwerp zending kan snel op de achtergrond raken.

Twee maatschappelijke trends kunnen helpen. De eerste is de toegenomen reisdrang van jonge mensen. De wereld is toegankelijker en bekender geworden. Daarnaast is ook het onderwijs in Europa bezig met een internationalisering. Er wordt op HBO's en universiteiten gewerkt aan 'wereldburgerschap'; studenten leren over grenzen te kijken. Er zijn uitwisselingsprogramma's en veel studenten doen een stage of een deel van hun studie in het buitenland. Studies laten zien dat er veel persoonlijke groei ontstaat bij internationale uitwisseling. Bijvoorbeeld de durf om te communiceren, aanpassingsvermogen, zelfredzaamheid en het leren omgaan met verschillen. Het is ook belangrijk dat er een procesbegeleider betrokken is bij deze ervaring om de geleerde lessen te helpen op te diepen en verbaliseren.

MISSIEREIZEN

Sinds een paar jaar biedt Navigators Missions geregeld missiereizen aan en daarmee willen we doorgaan in de toekomst. We hebben de afgelopen jaren reizen geïnitieerd naar verschillende steden in Zweden, Duitsland,

▲ De deelnemers oriëntatiereis Oostenrijk

Hongarije, Oostenrijk en Frankrijk, en er zijn plannen om nog meer landen te bezoeken. Tijdens de reis zijn er zoveel mooie momenten om te investeren in de relaties met de deelnemers. Er vinden allerlei diepe gesprekken plaats tijdens de vele uren dat je samen onderweg bent. Het ontmoeten van Navigators in een andere context dan de studentenvereniging is heel inspirerend, en het brengt de Nederlandse studenten terug naar de basis van onze visie: het

Koninkrijk van Jezus helpen verbreiden door te investeren in discipelschapsrelaties, door de wereld in te gaan en te leven tussen de mensen die Jezus nog niet kennen. Daarnaast verbreedt het je wereldbeeld en maakt het studenten bewust van de geestelijke noden in het seculiere Europa.

Vaak zijn de deelnemers een bemoediging voor de mensen die ze bezoeken: door hun interesse, hun gebeden en de praktische hulp die ze geven, brengen ze energie en blijdschap op plekken waar het vaak pionieren en ploeteren is. Zo zijn we het afgelopen voorjaar in Linz de campus opgegaan, en op die manier waren we een ondersteuning voor de christenen die daar al bezig zijn met evangelisatie. Door deze ervaring leren we dat zending altijd wederzijds is, beide partijen worden gezegend door elkaar. 'Zending is verrijken en verrijkt worden', aldus Navigator zendeling Rinus Baljeu.

PLANNEN VOOR EUROPA

Een van de prioriteiten binnen Navigators Europa is om een nieuw studentenwerk op te zetten in Oostenrijk. Nederland is hier een actieve partner in. Daarnaast hopen we mee te werken aan het versterken van de plekken waar het werk heel klein en kwetsbaar is, met name in Zuid- en Oost-Europa. Vanuit Nederland proberen we ons steentje bij te dragen, en Gods hart voor de volken onder de aandacht te brengen.

▲ Afsluiting (Hub)seizoen

Eind augustus 2023 hadden we een mooi weekend met Navigators-hub Nijmegen: zo'n **140 jonge studentleiders** kwamen samen om toegerust te worden als discipel en als leider. Enorm bemoedigend om daar als Navigators discipelmakers aan bij te mogen dragen: voor hen te bidden, gesprekken te voeren en samen aan tafel te mogen schuiven. Met recht een hoogtepunt van het jaar!

TEKST: PHILINDE VAN SELM

Een lokaal weekend, waarin we een focus kunnen leggen die bij de beweging in onze regio past. Waar jonge leiders mogen groeien in visievorming, spreken, het leiden van een workshop, voorgaan in aanbidding. Waar we als lokaal team voor een uitdaging staan: hoe geven wij dit vorm? Hoe word je een discipel, en discipelmaker? En hoe train je anderen daarin? Een heel verschil met

meeliften op het landelijke weekend dat door 'Driebergen' is georganiseerd. We mogen groeien als lokale beweging, zelf visie vormen, spreken, workshops geven en leren onze beweging te ondersteunen.

Daarbij is er groeiende ruimte voor anderen, oud-studenten, met een reguliere baan, om als Navigator betrokken te blijven bij het discipelen van nieuwe jonge studenten. Of in theorie had er ook een team van oud-studenten mee kunnen doen die nu een buurtcommunity vormen en hun burens met Jezus in aanraking willen brengen. Of een team van ondernemers die met elkaar een verschil willen maken in de ondernemerswereld. In theorie.

Philinde: *'het is echt een bijzonder weekend en ik ben heel trots op hoe we dit vanuit de regio hebben kunnen vormgeven. Het is een tijd waarin jongeren een nieuw soort scherpte en radicaliteit in zich hebben. Waarin ik steeds meer studenten hoor die gefrustreerd zijn over*

Waar zijn de ondernemers, oma's, vluchtelingen, tieners, mensen met een andere huidskleur, huismoeders, boeren, gezinnen ...?

de lauwheid die ze om zich heen zien. Die heilige frustratie, en vooral de bereidheid om daar iets aan te doen, is echt bemoedigend! Maar, als ik mag dromen over waar we over 25 jaar zouden staan ... dan zou ik wel een gemêleerder gezelschap voor me zien. Want, als we als Navigators zeggen dat iedereen een discipel en discipelmaker kan zijn. Waar zijn dan de ondernemers, oma's, vluchtelingen, tieners, mensen met een andere huidskleur, huismoeders, boeren, gezinnen ...? Waar zijn de afgestudeerden van 5 of 10 jaar geleden, die nu nog bezig zijn met discipelen maken in hun wijk of op hun werk of sportclub? Zijn ze daar nog mee bezig en zo niet, wat hadden ze nodig gehad om dat nog wel te doen? Dolgraag zou ik hen ook bemoedigen als onderdeel van onze Navigator-familie!

DROOM

Ik ben benieuwd welke foto's er over 25 jaar in onze hub gemaakt worden. Want we hopen verder te groeien: nog meer de diepte in door langdurige relaties met onze mensen. Waardoor ze zó geraakt worden dat ze ook na hun studententijd bewust discipelschapsrelaties blijven aangaan. Om mensen rondom hen te helpen groeien naar Jezus toe. We hopen te groeien in diversiteit van doelgroepen; nu al merken we hoe inspirerend het is dat werkers van de Nederlandse verenigingen en van internationale studentengroepen samenkomen. Hopelijk kunnen we de komende tijd ook mensen uitzenden naar andere doelgroepen: young professionals, stathouders, gezinnen, specifieke buurten ... zodat het Koninkrijk van Jezus zichtbaar wordt in alle aspecten van de maatschappij. Want we hebben hoop. In een wankele, overhaaste en oppervlakkige maatschappij hebben we als discipelen iets te bieden. We maken ons Jezus' principes eigen. We praten niet alleen over hoop, maar we hebben het ook; we zijn authentiek en integer. En we staan in deze individualistische maatschappij niet op onszelf, maar op de rots. Op Jezus, ons stevige fundament. Discipelmakers die dát kunnen brengen, die heeft de maatschappij, in alle aspecten, nodig. Op naar de komende 25 jaar!

▲ Leidersweekend

▲ terug- en vooruitblik avond

▲ Meeting over missionaire levensstijl

SAVE THE DATE !! • NAVIGATORS 75 JAAR

Het is 75 jaar geleden dat Gien Karssen Dawson Trotman mocht vertalen tijdens een conferentie op het Brandpunt in Doorn. Tijdens dat weekend benaderde hij haar om in Nederland het werk van Navigators te beginnen. Wat is er veel gebeurd in die jaren, zoveel om dankbaar voor te zijn. En dat is reden om deze 75 jaar te vieren met een mooi creatief feest. U bent van harte uitgenodigd om dit feest samen met ons te vieren op :

ZATERDAG 2 DECEMBER IN HET KRUISSPUNT VATHORST, TERSCHELLINGKADE 22, 3826 DJ TE AMERSFOORT (VLAKBIJ STATION VATHORST).

We starten om **13.30 met koffie, thee en natuurlijk wat lekkers en sluiten de middag rond 17.00 af met een borrel.** Wat daartussenin gebeurt is nog een verrassing, maar wel een hele leuke, met veel actieve afwisseling. Het is geen probleem als u later komt binnenlopen, het programma is daar geschikt voor. En neem gerust andere geïnteresseerden mee.

WE HOPEN U TE ONTMOETEN OP 2 DECEMBER!

Dit schilderij is speciaal gemaakt voor Navigators door **Lies op't Land**. Het bestaat uit drie delen, hieronder haar uitleg.

SCHILDERIJ VOOR NAVIGATORS

VERLEDEN, HEDEN EN TOEKOMST

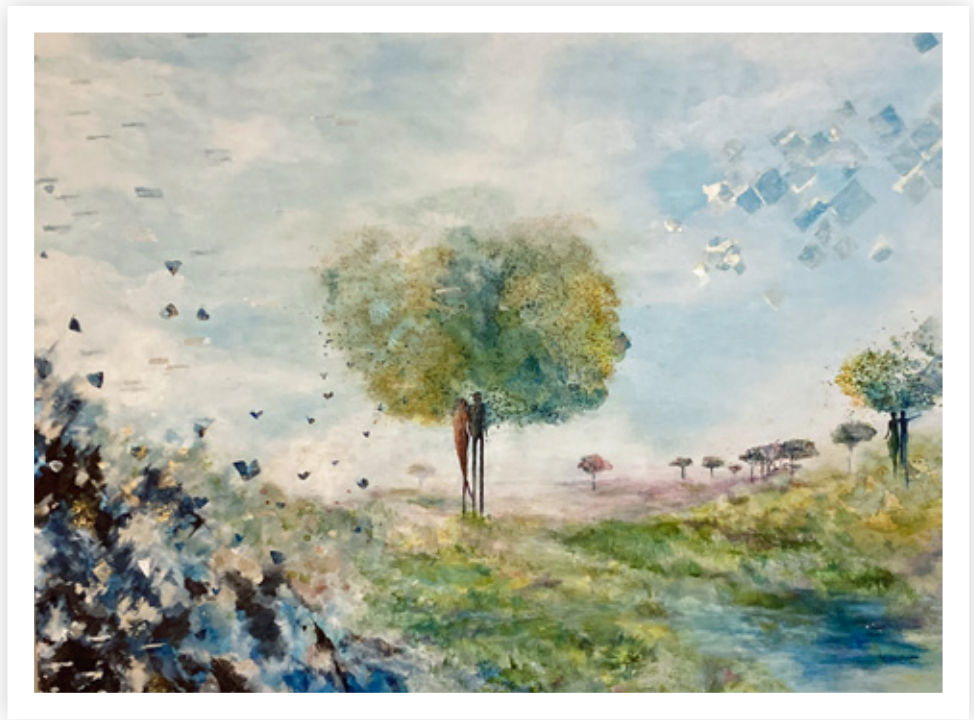
VERLEDEN (LINKS):

Navigators startte in een ingewikkelde tijd, de jaren na de oorlog. Ze waren heel sterk in het cognitief doorgeven van de boodschap, bijvoorbeeld door het memoriseren van Bijbelteksten. Veel van deze teksten zijn opgeplakt en die dwarrelen zo mensenlevens binnen en wortelen daar, zelfs in de rotsachtige grond die we allemaal wel kunnen hebben. Die teksten gaven leven, iets nieuws, vreugde. Misschien was dat wel de enige manier waarop God kon spreken in de leiders van die tijd.

VERLEDEN EN HEDEN

(MAN EN VROUW IN HET MIDDEN):

Hem kennen en bekendmaken werd de missie en er ontstonden vruchtbare levens, die het leven weer doorgaven. En zo werden er meer plekken in ons geraakt, zoals creativiteit,

vrouwelijkheid, gezin en gevoel. Hubs ontstaan en zo worden generaties verbonden. In Noord Amerika zijn er vlinders die in vier generaties vliegen en zich massaal verzamelen bij een boom. God houdt van generaties en dat is ook het DNA van Navigators; ik leer jou hoe je het een ander kunt doorgeven en jij doet datzelfde.

HEDEN EN TOEKOMST (BLOKJES MET GOUD):

Rechts zie je blokjes met goud erin. C. S. Lewis schrijft in *De grote scheiding*: 'Het licht valt in blokken omlaag'. Jezus komt in onze gebrokenheid, heelt en zegent zo ons leven en daarmee de volgende generaties. In de gebrokenheid van deze wereld, waarin zoveel niet is wat het zou moeten zijn, verlang je intens naar dat alles weer heel is, naar dingen van de hemel en naar de hemel zelf.

Bij de laatste 2 figuurtjes onder de boom zie je daaronder wat vlekken, waar je een landkaart in zou kunnen zien, dat verbeeld leiderschap, zien waar we naartoe gaan, mensen daartoe uitnodigen om over de hele wereld te gaan. De houding van het linker figuurtje laat het pastorale zien, de combinatie van verschillende gaven.

Rechtsonder was het eerst geel, wat woestijnachtig. Als je gevuld wordt met Jezus' aanwezigheid in je leven dan stroom je over en zo werd het een rivier en wordt het land vruchtbaar.

Men vermoedt dat bomen met elkaar communiceren. Dat ze via schimmeldraden voedingsstoffen aan elkaar doorgeven, wat een mooi beeld. Als Navigators sta je soms ver van elkaar af, maar je bent toch verbonden. Ieder op zijn eigen plek, maar wel in relatie.

Wij geloven dat het samen kan

Wat maakt De christelijke zorgverzekeraar uniek?

De christelijke zorgverzekeraar brengt geloof, zorg en gezondheid samen.

Wij geloven in God, die leven geeft en liefheeft. Dat is de basis waarop we al 100 jaar bouwen. Samen met jou, onze klanten en partners zijn we van betekenis.

Wij komen op voor:

- De waarde van ieder leven.
- Christelijke zorg en hulp.
- Zorgen voor jezelf en de ander.

Meer informatie:

COLOFON

NAV. is het relatiemagazine van Navigators. Het verschijnt 3 keer per jaar. • **REDACTIE:** Marieke Boersma-Lensen (hoofdredacteur) • **MEDEWERKERS:** Matthijs den Dekker, Bob Esmeijer, Jaap Korving en Philinde van Selm. • De foto's in dit nummer zijn uit het archief van Navigators of van @mirjamvanklaarbergenphotography
UITGEVER: Navigators, Hoofdstraat 55, 3971 KB Driebergen, Tel.: 0343 - 520104, magazine@navigators.nl, www.navigators.nl • **ADRESWIJZIGINGEN:** adres@navigators.nl
GIFTEN: IBAN: NL 92 TRIO 0320 010 112 • De belastingdienst heeft Navigators aangewezen als ANBI en daarmee zijn uw giften aan ons aftrekbaar.
VORMGEVING: IDD zet in beweging, www.idd.nu • **DRUKWERK:** Den Hoed Quality Printing, www.drukkerijdenhoed.nl, Wijk bij Duurstede
Overname van artikelen en/of illustraties en foto's is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie. • ISSN: 2468-0222